

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus! To już ósmy numer naszej gazetki! Tym razem chcemy wyjaśnić, czym jest Biret oraz Triduum Paschalne. Owocnej lektury!

Biret (z łaciny – birettum, czapeczka) jest to wełniane lub jedwabne nakrycie głowy popularne w Polsce od XV wieku. Na przełomie wieków przybierał różne formy. Najczęściej jest niewielki, kwadratowy i ściśle powiązany z funkcją pełnioną przez użytkownika. Jest on częścią oficjalnego stroju sędziów, prokuratorów i adwokatów, nakryciem głowy duchownych Kościoła Katolickiego, a okrągły – jest oznaką doktorską na wyższych uczelniach.

Biret wełniany noszą klerycy (po obłóczynach) oraz księża, a w okresie zimowym także biskupi i kardynałowie.

Biretu jedwabnego używają prałaci (przez cały rok), a w okresie letnim także biskupi i kardynałowie.

Ma kształt kwadratowy, może mieć trzy lub cztery rogi i wełniany pompon.

Kolory biretów:

- **czarny z czarnym podbiciem** - noszą prezbiterzy bez dodatkowych godności, diakoni oraz obłóczeni klerycy,
- **czarny z fioletowym pomponem** - prezbiterzy posiadający tytuł prałata lub kanonika (podbicie karmazynowe lub fioletowe),
- **czarny z czerwonym pomponem** - protonotariusze apostolscy,
- **fioletowy** – biskupi oraz arcybiskupi, prałaci domowi, infułaci, administratorzy apostolscy oraz niektórzy dostojnicy Kurii Rzymskiej (jedwabny lub z sukna z zielonym podbiciem),
- **czerwony** – kardynałowie (podbicie szkarłatne zamiast pomponu jedwabna pętelka),
- **biały** – w niektórych zakonach posiadających białe habity. Papież, mimo białej sutanny, nie nosi biretu, a w zastępstwie może używać camauro.

Święte Triduum Paschalne Męki i Zmartwychwstania Pańskiego to najważniejszy czas, który jaśnieje jako absolutny szczyt całego roku liturgicznego. Jego ranga w kalendarzu kościelnym jest tak wielka, że w tabeli pierwszeństwa dni liturgicznych zajmuje ono bezwzględnie pierwsze miejsce. Źródła porównują jego znaczenie w skali roku do znaczenia, jakie niedziela zajmuje w obrębie całego tygodnia.

Istota Triduum Czas ten służy obchodom paschalnego misterium Chrystusa. Obejmuje wydarzenia, przez które Jezus dokonał dzieła odkupienia ludzkości i doskonałego uwielbienia Boga – to znaczy Jego błogosławioną Mękę i Zmartwychwstanie, przez które "umierając zniweczył naszą śmierć i zmartwychwstając przywrócił nam życie".

Ramy czasowe Triduum Paschalne stanowi jedną, spójną całość liturgiczną o ściśle określonych ramach czasowych:

- Rozpoczęcie: Triduum zaczyna się od wieczornej Mszy Wieczerzy Pańskiej (odprawianej w Wielki Czwartek).
- Centralnym punktem i szczytem Triduum jest Wigilia Paschalna, obchodzona w świętą noc Zmartwychwstania Pańskiego. Jest ona nazywana "matką wszystkich świętych wigilii", a Kościół oczekuje podczas niej na zmartwychwstanie czuwając i obchodząc je w sakramentach. Z tego względu cały jej obchód musi odbywać się w nocy – powinien rozpocząć się po zapadnięciu zmroku lub zakończyć przed niedzielnym świtem.
- Zakończenie: Okres ten kończy się Nieszporami (wieczorną modlitwą) w Niedzielę Zmartwychwstania.

Zasady i tradycje obowiązujące w tym czasie Ze względu na wyjątkowy charakter paschalny, z Triduum wiążą się specjalne zasady liturgiczne:

- Brak Eucharystii: Zgodnie z bardzo dawną, starożytną tradycją, Kościół w ogóle nie sprawuje Eucharystii w Wielki Piątek, a w Wielką Sobotę do Wigilii Paschalnej.
- Post paschalny: W Wielki Piątek Męki Pańskiej wszędzie zachowuje się święty post paschalny. Zaleca się, aby w miarę możliwości przedłużyć ten post także na Wielką Sobotę, aż do momentu rozpoczęcia Wigilii Paschalnej.
- Msze za zmarłych: Ze względu na uroczysty charakter tych dni, w czasie Triduum Paschalnego nie sprawuje się Mszy pogrzebowych.
- W Wielki Czwartek oraz w Wigilię Paschalną kapłanom nie wolno celebrować Mszy świętej bez udziału wspólnoty – zalecana i nakazana jest koncelebra.
- Puste tabernakulum w Wielki Czwartek: Przed rozpoczęciem Mszy tabernakulum musi być całkowicie puste. Hostie do Komunii na ten dzień i na Wielki Piątek konsekruje się podczas tej właśnie liturgii. Konsekruje się również hostię przeznaczoną do wystawienia w Grobie Pańskim.

Szczęść Boże! Chcemy, aby nasza gazetka była dla Was pomocnym przewodnikiem po świecie liturgii. Poświęć 2 minuty na wypełnienie tej ankiety i zdecyduj, o czym będziemy pisać w najbliższych numerach.

Twoje zdanie ma znaczenie!

<https://tiny.pl/gnt1f4n9p>

Szepnij słówko - ks. Franciszek Blachnicki

"Liturgia musi się stać miejscem spotkania z Bogiem żywym w wierze i w miłości. Jeżeli się nim stanie, to stanie się też wtedy miejscem spotkania pomiędzy ludźmi, spotkania ze wspólnotą" [fragment z "Liturgia a wspólnota" Franciszka Blachnickiego].

www.oaza.szczecin.pl/diakonia-liturgiczna/

Centralna
Diakonia Liturgiczna
RUCHU ŚWIATŁO-ŻYCIE

